

Bestuursverslag

Stichting Z is de uitgever van Z!, de Amsterdamse straatkrant. De krant wordt sinds 1995 door dak- en thuisloze verkopers op straat verkocht in Amsterdam en omstreken.

Stichting Z is statutair gevestigd in Amsterdam en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer: 41215119. De stichting heeft een ANBI-status, waarbij ANBI staat voor Algemeen Nut Beogende Instelling.

Doelstelling van Stichting Z is dak- en thuislozen te helpen zichzelf te helpen. De stichting doet dit door het produceren en distribueren van de Z!-krant. De verkopers van de krant kunnen op verschillende plaatsen in de stad de kranten inkopen, en door de verkoop ervan geld verdienen. De verkopers kopen de krant in voor € 1,35 en verkopen deze op straat voor € 2,50 waarbij de winst – € 1,15– voor hen is.

Met de verkoop van de krant bouwen de verkopers (weer) een basis op van ritme, sociale contacten en zelfrespect. Zo houden zij contact met de maatschappij en ondervinden aan den lijve dat eigen initiatief loont. De verkopers worden hiermee blijvend gestimuleerd om zelfstandig te participeren in de Amsterdamse samenleving.

Stichting Z kent zo'n veertig medewerkers: vrijwilligers, freelancers, vier betaalde parttime krachten en soms ook gedetacheerde medewerkers en stagiaires. De redactie bestaat uit acht personen: freelance vormgevers, journalisten, fotografen en illustratoren. Er zijn circa twintig vrijwilligers actief, waarvan het merendeel bij de afdeling distributie. De leiding van de organisatie ligt bij de directeur, ondersteund door een algemeen coördinator en een werkbegeleider.

Eindverantwoordelijk is het bestuur. Sinds 2019 is Stichting Z bestuurlijk ondergebracht onder de paraplu van De Regenboog Groep, met behoud van de redactionele vrijheid van de Z!-krant en de zelfstandigheid van de stichting, onder andere bij fondsenwerving.

Het bestuur van Stichting Z kent als enig bestuurslid Hans Wijnands, directeur De Regenboog Groep. Daarnaast zijn een Raad van Toezicht en een Raad van Advies ingesteld. De Raad van Toezicht wordt gevormd door de leden van de Raad van Toezicht van Stichting De Regenboog Groep. De Raad van Advies bestaat uit drie oud-bestuursleden van Stichting Z.

Samenstelling bestuur: het bestuur wordt thans gevormd door J.W.Th. Wijnands.

Samenstelling Raad van Toezicht: leden zijn thans: F. Deug, M.J. Draaisma, G.M. Haandrikman, R. Kuiken, M. Nazih, N. Laan, H.H. Puite en E. Swelheim.

Samenstelling Raad van Advies: leden zijn thans J.M.L. Fransman, C.M. Harmsen en A.J. Heerma van Voss.

Bestuursverslag 2020

De corona-pandemie was ook voor Stichting Z en de verkopers van de Z!-krant ingrijpend. Veel kopers maar ook verkopers en een aantal sponsors haakten sinds corona af. Het jaar 2020 werd financieel afgesloten met een negatief resultaat. Dit negatieve resultaat komt grotendeels door daling van de verkoop van de krant.

Voor de jaren 2019 en 2020 ontving Stichting Z jaarlijks van de gemeente Amsterdam een bijdrage € 20.000 en van HVO-Querido een bijdrage van € 10.000.

De verkoop van de krant daalde in 2020 met 26,7%, tegenover een daling van 11,1% in 2019. Over de jaren 2016-2019 daalde de verkoop van de krant gemiddeld met 7,1% per jaar. Voor 2020 was rekening gehouden met een verkoopdaling van 6% bij 17 edities.

In 2020 verschenen 16 edities. Bij het begin van de corona-uitbraak verscheen een ongedateerde editie. Onduidelijk was hoe lang de krant te koop zou moeten en mogen blijven. Daarnaast verscheen een digitale versie van de krant op de website en een oproep voor donaties: verkopers van de krant kunnen immers niet thuis werken. Ook werd een beroep gedaan op de NOW-regeling.

De krant bleef in de lucht en de verkoop van de krant op straat werd voortgezet. Er werden afspraken gemaakt met bedrijfsleiders en buurtregisseurs, en in samenwerking met De Regenboog Groep ontvingen verkopers mondkapjes en latex handschoenen.

Samenvallend met het begin van de corona-uitbraak in 2020 stopte de Utrechtse straatkrant de samenwerking met de straatkranten van Amsterdam en Den Haag/Rotterdam voor gezamenlijke druk en een gezamenlijk geproduceerd katern van acht pagina's. De Utrechtse krant staakte de uitgave van een papieren krant. Z! en de straatkrant van Den Haag/Rotterdam hebben hun samenwerking getweeën voortgezet.

Met steun van De Regenboog Groep is de uitgave van straatkrant Z! in 2020 gecontinueerd. De distributie van de krant aan de verkopers vond naast het bedrijfspand in Oost plaats in de Regenboog-inloophuizen Makom (Zuid), Oud-West (West), Princehof (Centrum) en De Meeuw (Noord). Kosten werden gedeeld en de wederzijdse personele ondersteuning werd voortgezet.

In 2020 was, net als in 2018 en 2019, een teruggang te zien in de verkoop van aanverwante producten, zoals de boodschappentas Do Goodie Bag en het blad *Qracht 500*. In juni 2020 verscheen een Z!-puzzelboek als extra publicatie naast de Z!-krant. Met de start van het puzzelboek is *Qracht 500* uit de verkoop genomen.

Over 2020 zijn in totaal circa 220 verkopers actief geweest, waarvan 41 nieuwe verkopers. Per editie waren er gemiddeld 140 actieve verkopers die de krant inkochten en op straat verkochten. In 2020 verkochten de Z!-verkopers in totaal 100.018 kranten.

Het jaar 2020 sluit af met een negatief resultaat van € 32.759 (inclusief de ontvangen subsidie). Het tekort over 2020 wordt ten laste gebracht van de algemene reserve. De negatieve algemene reserve bedraagt per 1 januari 2021 € 12.174. Hiernaast zijn er reserveringen van in totaal € 17.023. Het eigen vermogen bedraagt per 1 januari 2021 € 4.849.

Belangrijkste doelstellingen voor 2021 zijn het weer aantrekken van de oplage, het terugbrengen van de verkoop naar het pre-corona niveau en het genereren van meer inkomsten en minder uitgaven. Het project 'Contactloos betalen' krijgt prioriteit, waardoor medio 2021 klanten van Z! digitaal, per mobiel de krant op straat kunnen kopen bij hun eigen verkoper. Andere voorgenomen activiteiten voor 2021 zijn onder meer het werven van extra donateurs en sponsors, besparing op personeels- en redactiekosten, opening van een distributiepunt in Zuid-Oost en meer inzet op internet en sociale media.